

Upozornenie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné

Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné vzhľadom na aktuálnu nákazovú situáciu v súvislosti s výskytom afrického moru ošípaných na území SR v drobnochovoch (nekomerčných chovoch) - **prvý prípad** - ohnisko v obci Strážne, okr. Trebišov, **druhý prípad** - uhynutá ošípaná v obci Veľký Kamenec, **tretí prípad** - u chovateľa v blízkosti druhého prípadu v obci Somotor, časť Nová Vieska pri Bodrogu, **štvrtý prípad** - ošípaná u súkromného chovateľa v obci Rad, okres Trebišov a u **diviaka - prvý prípad** - v rámci monitoringu AMO u diviačej zveri v okrese Trebišov-miesto nálezu je poľovné združenie Svätuše, cca 7 km od spoločnej SK/HU hranice kde v oblastiach na maďarskej strane hranice je už dlhodobejšie zisťovaný výskyt AMO u diviačej zveri, Vás týmto žiada venovať zvýšenú pozornosť a dôsledné dodržiavanie opatrení proti zavlečeniu afrického moru ošípaných do chovov.

1. **Ošípané držať v uzatvorených priestoroch. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov alebo ošípanými z priestoru mimo chovov ani s diviačou zverou**
2. **Nevykonávať žiadnu poľovnícku činnosť minimálne 48 hodín pred kontaktom s ošípanými u osôb v priamom vzťahu s daným chovom alebo vstupujúcich do chovu**
3. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z diviačej zveri na kŕmne účely pre ošípané.
4. Zamedziť vniknutiu diviakov do areálu farmy prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom.
5. Zamedziť kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa.
6. **Dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – prezliekanie ošetrovateľov a návštevníkov farmy, dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov.**
7. Skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov.
8. Skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min, 90 dni pred jej použitím.
9. Ohlásiť domácu zabíjačku ošípaných najmenej 1 pracovný deň pred jej vykonaním.
10. Zákaz skrmovania kuchynského odpadu.

MVDr. Helena Dziaková
riaditeľka

Africký mor ošipaných (AMO) u domácich ošipaných a diviakov **Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky Bratislava**

- akútne, vysoko nakažlivá choroba domácich ošipaných a diviakov
- prenosný priamym kontaktom s chorým alebo uhynutým zvieratom, výkalmi a sekrétmi infikovaného zvierata, prípadne konzumáciou tepelne neopracovaných produktov z infikovaných zvierat
- prejavuje sa vysokou horúčkou (až 42°C), ktorá môže trvať až niekoľko dní, apatiou, krvácaniami v podkoží, na miazgových uzlinách, vnútorných orgánoch a zväčšenou slezinou
- u gravidných prasníc sa prejavuje potratmi
- charakteristický vysokou, takmer 100% úmrtnosťou zvierat
- **Idie o neliečiteľnú chorobu, ktorú ale nie je prenosná na ľudí a iné druhy zvierat**

Chovy ošipaných – prevencia

- ✓ dodržiavať v chovoch **zásady biologickej bezpečnosti** (dôkladné oplotenie farmy, dezinfekčné brody, evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a návštevníkov farmy, dodržiavať čierno-biely systém)
- ✓ **zamedziť uniknutiu diviakov** do areálu farmy, prípadne ich kontaktu s krmivom a stielvom
- ✓ rešpektovať **zákaz skrmovania kuchynských odpadov** a výrobkov z diviacieho mäsa
- ✓ **zákaz skladovať krmivo** pre ošipané v dosahu diviakov
- ✓ **zákaz skladovať podstielkovú slamu** v dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím
- ✓ pravidelné klinické prehliadky zvierat v chove

Užívatelia poľovných revírov (diviaky) – prevencia

- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie od všetkých nájdených **uhynutých diviakov**
- ✓ neškodné odstránenie kadáverov uhynutých diviakov do **kafilérie alebo hlbokým zakopaním (2m) resp. spálením na mieste úhynu**
- ✓ intenzívny odlov diviacej zveri (selektívny) počas celého roka a vyšetrenie všetkých **chorých a podozrivých diviakov**
- ✓ dodržiavanie normovaných kmeňových stavov, vekovej a pohlavnej štruktúry populácie, lovom všetkých vekových kategórií
- ✓ **zákaz prikrmovania diviakov** (výnimka iba za účelom vnadenia)
- ✓ dodržiavanie **biologických zásad** pri manipulácii s telami a vývrhmi z ulovených diviakov
- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie **od ulovených diviakov podľa inštrukcii RVP**

Prenos nákazy prostredníctvom ľudského faktora- Odhadzovanie zvyškov potravín iba do uzatvárateľných nádob na potraviny!

Na Slovensku sa AMO doposiaľ nikdy nevyskytol, avšak v súčasnosti sa vyskytuje vo viacerých krajinách – na Ukrajine, v Poľsku, Maďarsku, Českej republike, Belgicku, v pobaltských krajinách a vo východnej Európe. Najväčším nebezpečenstvom rozšírenia AMO na územie SR predstavuje možné zavlečenie nákazy prostredníctvom infikovaných diviakov alebo ľudským faktorom .
Preventívna vakcinácia diviakov a domácich ošipaných nie je možná.